



Maj 2016

UDKAST

Bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

I medfør af § 37, stk. 2 og 5, i lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1579 af 8. december 2015, fastsættes:

Formål og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter regler om Styrelsen for Vand- og Naturforvaltnings vurdering, prioritering og indstilling af ansøgninger om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering, omfattet af regler om miljømål og om indsatsprogrammer, udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, og § 19, stk. 1, i lov om vandplanlægning.

Stk. 2. Formålet med kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering er at bidrage til genopretning af gydepladser og passager for fisk og at forbedre forholdene for flora og fauna i øvrigt for omkostningseffektivt at sikre det fastlagte miljømål i konkrete vandløbsforekomster.

§ 2. Vandløbsrestaurering inddeles i denne bekendtgørelse i følgende kategorier:

- 1) Mindre strækningbaserede restaureringer:
 - a) Udlægning af groft materiale
 - b) Udlægning af groft materiale og træplantning
 - c) Udskiftning af bundmateriale
 - d) Hævning af vandløbsbund uden genslyngning
 - e) Etablering af træer langs vandløb
- 2) Større strækningbaserede restaureringer:
 - a) Genslyngning
 - b) Åbning af rørlagte strækninger med hævning af bund og udlægning af groft materiale eller åbning af rørlagte strækninger med hævning af bund og genslyngning
 - c) Åbning af rørlagte strækninger uden hverken genslyngning eller hævning af bund, men med udlægning af groft materiale
- 3) Punktbaserede restaureringer
 - a) Fjernelse af fysiske spærringer
 - b) Sandfang
 - c) Okkerrensingsanlæg

Stk. 2. Et projekt vedr. vandløbsrestaurering består af et antal strækningbaserede og/eller punktbaserede restaureringer fastlagt som konkrete supplerende foranstaltninger for en vandløbsforekomst, omfattet af regler om indsatsprogrammer, udstedt med hjemmel i § 19, stk. 1 i lov om vandplanlægning.

Stk. 3. En ansøgning om tilskud til forundersøgelse eller gennemførelse af et projekt vedr. vandløbsrestaurering skal indeholde alle vandløbsrestaureringer inden for en vandløbsforekomst, og evt. okkerrensingsanlæg uden for vandløbsforekomsten, der har til formål at forbedre forholdene inden for denne vandløbsforekomst. En vandløbsforekomst kan dog deles i to strækninger, hvis vandløbsforekomsten dækker en

samlet vandløbsstrækning på mere end 10 km, eller hvis der inden for vandløbsforekomsten ligger en eller flere vandløbsrestaureringer, hvor en forundersøgelse eller en gennemførelse af et vandløbsrestaureringsprojekt allerede er iværksat.

Stk. 4. Ved vejledende referenceværdier forstås erfaringstal for en gennemsnitlig omkostning pr. km vandløb for strækningsbaserede restaureringer, gennemsnitlig stykpris for sandfang og okkerrensingsanlæg, samt gennemsnitlig pris pr. km opstrøms strækning for fysiske spærringer

Stk. 5. De vejledende referenceværdier fremgår af bilag 1 og anvendes som udgangspunkt for en vurdering af omkostningseffektiviteten pr. forundersøgelse, jf. § 4 og pr. projekt, jf. § 5. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning bemyndiges til at justere de vejledende referenceværdier på baggrund af nye erfaringstal. Nye vejledende referenceværdier offentliggøres på www.vandprojekter.dk.

§ 3. Bekendtgørelsen omfatter alene kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering, hvortil der søges om tilskud efter bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Vurdering og prioritering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

§ 4. Ved Styrelsens for Vand- og Naturforvaltnings vurdering af ansøgninger om tilskud til forundersøgelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering gælder følgende kriterier:

- 1) Ansøgningen om tilskud til forundersøgelse vedrører vandløbsrestaureringer inden for en vandløbsforekomst, fastlagt i regler om indsatsprogrammer, udstedt med hjemmel i § 19, stk. 1 i lov om vandplanlægning.
- 2) Forundersøgelsen er omkostningseffektiv. Et ansøgt beløb på mere end 1,5 gange referenceværdien for vandløbsforekomsten anses ikke for omkostningseffektivt, jf. dog stk. 2
- 3) Forundersøgelsen skal gøre det muligt at vurdere, om en gennemførelse af projektet vil opfylde de i § 5 nævnte kriterier.
- 4) Forundersøgelsen skal indeholde en oversigt over, hvilke regler gennemførelsen af projektet er omfattet af, og en vurdering af muligheden for at opnå de nødvendige myndighedstilladelser.

Stk. 2. En forundersøgelse af et projekt vedrørende vandløbsrestaurering med et ansøgt beløb på mere end 1,5 gange den vejledende referenceværdi kan efter en konkret vurdering anses som omkostningseffektiv i følgende tilfælde:

- 1) Det projekt, der forundersøges, vedrører fjernelse af spærring ved et dambrug, som nedlægges efter frivillig aftale mellem kommunen og dambruget, og hvor kommunen tidligere har fået tilsagn om tilskud efter en statslig tilskudsordning til opkøb af retten til opstemning af vandløbet.
- 2) En gennemførelse af det projekt, der forundersøges, vil have betydelig effekt i forhold til formålet med tilskudsordningen.

§ 5. Ved Styrelsen for Vand- og Naturforvaltnings vurdering af ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering gælder følgende kriterier:

- 1) Projektet vedrører vandløbsrestaureringer inden for en vandløbsforekomst, fastlagt i regler om indsatsprogrammer, udstedt med hjemmel i § 19, stk. 1 i lov om vandplanlægning.
 - 2) Projektet er omkostningseffektivt. Et ansøgt beløb på mere end 1,5 gange referenceværdien for vandløbsforekomsten anses ikke for omkostningseffektivt, jf. dog stk. 2
 - 3) Ved udlægning af groft materiale og udskiftning af bundmateriale skal materialet bestå af naturligt bundsubstrat som grus, gydegrus, større sten og dødt ved.
 - 4) Ved hævnning af vandløbsbunden uden genslyngning skal vandløbsbunden hæves, således at vandløbet ligger tættere på terræn. Stk. 1, nr. 3 finder tilsvarende anvendelse.
 - 5) Ved åbning af rørlagte strækninger med hævnning af bund og med genslyngning eller åbning af rørlagte strækninger med hævnning af bund og med udlæg af groft materiale må brinkanlæg ikke være stejlere end 1:1,5. Faldet på strækningen skal være mindst 1 ‰ og højest 10 ‰. Stk. 1, nr. 3, nr. 4 og nr. 8, finder tilsvarende anvendelse.
 - 6) Ved åbning af rørlagte strækninger uden hverken hævnning af bund eller genslyngning, men med udlægning af groft materiale, må brinkanlæg ikke være stejlere end 1:1,5. Faldet på strækningen skal være mindst 1 ‰ og højest 10 ‰. Stk. 1, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse.
 - 7) Ved etablering af træer langs vandløb skal træerne plantes under kronekanten på brinken. Træerne skal være hjemmehørende løvfældende arter og de skal plantes i grupper.
 - 8) Ved genslyngning skal vandløbet genslynges med en meanderlængde på mellem 10 og 14 gange vandløbets bundbredde. Faldet på vandløbet skal være mindst 1 ‰ og højest 10 ‰, og brinkanlæg må ikke være stejlere end 1:1,5. Stk. 1, nr. 3 finder tilsvarende anvendelse.
 - 9) Ved fjernelse af fysiske spærringer må faldet ikke overstige 10 ‰ og brinkanlæg må ikke være stejlere end 1:1,5. Ved etablering af omløbsstryg, dimensioneres stryget således, at der opretholdes mindst 50 % af medianminimumsvandføringen i stryget samtidig med, at der ikke må fjernes mere end 50 % af medianminimumsvandføringen fra stryget. Stk. 1, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse.
 - 10) Ved etablering af sandfang skal størrelsen af sandfanget være tilpasset maksimalvandføringen i vandløbet.
 - 11) Ved etablering af okkerrensingsanlæg skal anlægget dimensioneres således, at opholdstiden vil være mindst 10 timer ved middelvandføring.
- Stk. 2.* Et ansøgt beløb på mere end 1,5 gange den vejledende referenceværdi kan efter en konkret vurdering anses som omkostningseffektivt i følgende tilfælde:
- 1) Projektet omfatter fjernelse af en spærring ved et dambrug, som nedlægges efter frivillig aftale mellem kommunen og dambruget, og hvor kommunen tidligere har fået tilsagn om tilskud efter en statslig tilskudsordning til opkøb af retten til opstemning af vandløbet.
 - 2) En gennemførelse af projektet vil have betydelig effekt i forhold til formålet med tilskudsordningen.
- Stk. 3.* Kriterierne i stk. 1, nr. 5), 6), 8) og 9), 1. pkt., kan fraviges under henvisning til konkrete naturmæssige, landskabelige, bygningsmæssige eller kulturhistoriske forhold samt væsentlig infrastruktur.

§ 6. Ansøgninger om tilskud til forundersøgelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering prioriteres efter bedste omkostningseffektivitet og forud for ansøgninger om gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Stk. 2. Ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering prioriteres efter følgende prioriteringskriterier:

- 1) Omkostningseffektivitet.
- 2) Muligheden for, at dambrugserhverv kan videreføres eller omlægges inden for projektområdet under hensyn til miljøpåvirkningen.
- 3) Projekter i vandløb omfattet af nationale handleplaner for truede fiskearter, eller vandløb i Natura 2000-områder, hvor vandløbsfauna indgår i udpegningsgrundlaget.
- 4) Projektets virkning i forhold til forbedrede forhold for fiskebestandene i vandløbet, der medvirker til opnåelse af det konkrete miljømål, der er fastlagt i regler om miljømål, udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1 i lov om vandplanlægning.

Stk. 3. Der gives point for hvert kriterium i stk. 2. Kriteriet i stk. 2, nr. 1, indgår i afvejningen med 40 %. Kriterierne i stk. 2, nr. 2-4 indgår i afvejningen med hver 20 %.

Stk. 4. Såfremt flere ansøgninger opnår samme antal point, prioriteres ansøgningerne efter omkostningseffektivitet.

Indstilling af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

§ 7. På baggrund af en vurdering af ansøgningerne, jf. § 4 eller § 5, og efter prioritering i henhold til § 6, sender Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning en indstilling til NaturErhvervstyrelsen med henblik på, at NaturErhvervstyrelsen træffer afgørelse om ansøgningerne efter bekendtgørelsen om tilskud til kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 29. juli 2016.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1785 af 16. december 2015 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering ophæves.

Stk. 3. Den i stk. 2 nævnte bekendtgørelse finder dog fortsat anvendelse for projekter, der er indstillet til tilsagn om tilskud før den 11. april 2015.

Miljø- og Fødevareministeriet, den

Bilag med vejledende referenceværdier (udkast)

Tabeller med vejledende referenceværdier for strækningsbaserede restaureringer (udkast):

Vejledende referenceværdier for projekter (vandområder) uden detailprojektering , kr./km vandområde F: Forundersøgelse E: Etablering			
Vandløbsrestaurerings- typer/grupper	Vandløbstypologi		
	Type 1 vandløb Op til 2 meters bredde	Type 2 vandløb Større end 2 og op til 10 meters bredde	Type 3 vandløb Mere end 10 meters bredde
Mindre restaureringer	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km
Større restaureringer	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km
Mindre restaurering i kombination med større restaurering	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km

Vejledende referenceværdier for projekter (vandområder) inklusive detailprojektering , kr./km vandområde F: Forundersøgelse E: Etablering			
Vandløbsrestaurerings- typer/grupper	Vandløbstypologi		
	Type 1 vandløb Op til 2 meters bredde	Type 2 vandløb Større end 2 og op til 10 meters bredde	Type 3 vandløb Mere end 10 meters bredde
Mindre restaureringer	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km
Større restaureringer	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km
Mindre restaurering i kombination med større restaurering	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km	F: x kr./km E: x kr./km

Tabeller med vejledende referenceværdier for punktbaserede restaureringer i tillæg til vandområde-referenceværdi (udkast):

Vejledende referenceværdier for punktbaserede restaureringer uden detailprojektering , kr./styk eller kr./km opstrøms strækning. F: Forundersøgelse E: Etablering			
Vandløbsrestaurerings-typer/grupper	Vandløbstypologi		
	Type 1 vandløb Op til 2 meters bredde	Type 2 vandløb Større end 2 og op til 10 meters bredde	Type 3 vandløb Mere end 10 meters bredde
Sandfang	F: x kr./styk E: x kr./styk	F: x kr./styk E: x kr./styk	F: x kr./styk E: x kr./styk
Okkerrensning	F: x kr./styk E: x kr./styk	F: x kr./styk E: x kr./styk	F: x kr./styk E: x kr./styk
Fjernelse af fysiske spærringer	F: x kr./km opstrøms strækning E: x kr./km opstrøms strækning		

Vejledende referenceværdier for punktbaserede restaureringer inklusiv detailprojektering , kr./styk eller kr./km opstrøms strækning. F: Forundersøgelse E: Etablering			
Vandløbsrestaurerings-typer/grupper	Vandløbstypologi		
	Type 1 vandløb Op til 2 meters bredde	Type 2 vandløb Større end 2 og op til 10 meters bredde	Type 3 vandløb Mere end 10 meters bredde
Sandfang	F: x kr./styk E: x kr./styk	F: x kr./styk E: x kr./styk	F: x kr./styk E: x kr./styk
Okkerrensning	F: x kr./styk E: x kr./styk	F: x kr./styk E: x kr./styk	F: x kr./styk E: x kr./styk
Fjernelse af fysiske spærringer	F: x kr./km opstrøms strækning E: x kr./km opstrøms strækning		